

№ 118 (8326). ♦ 1997 жыл ақпанын 23

күнэ. Чэппэр. ♦ Сыманата—1084 солкуобай.

УЛУУС ДЬААЛТАТЫГАР

CMA.

КЫСТЫГЫ ТУРАТАРГА БЭЛЭММИТ

[illegible]

Бүтээлэмэйд түмүүрүмү таабаар эргинэ 38,92 бы-
тылым толоруллан. мөһөдөнөөсө бөрүлэ 22 млрд.
солк. тахса сууналмак таабаар. бородуунга атылан-
на. Бу уу харчы суол, кырымчык кэмлэр сөт-
төөк көрдөрүү. Бюджеттэй тарилталар, «Техкоммун-
эмерго» үлөйтөрө сылы быда толугунак аһаан
калалар. Бюджеттэй дарааны бу дьаһал саллаан ба-
ра тулар. Токус элги мөһөрүүкэн 8 млрд. солк.
тахса сууналмак эртин бытылыкта. Туланимаа-
ныл УПС таабаарыкыбета 4 миллиард 323 мөт.
солк. Мөһөдөнөөсө саллоота 821 мөл солк., Сылан
саламта 360 мөд. солк., Хайхсалтаабы эртин
предприлтиета 624 мөл. солк. сууналмак толору-
лар. Бу тарилталары уу харчы төлөмтөрө улахан
окууну өтөрбөр, таабаар эргинэ бытаарар, таабаары-
лэйд төбөк мыччаак кбарнэр төрлөр. кредити то-
лоолуктэ улахан мөһөдөрн үөсүтэр. Олус элбөк
нэстэх тарилталарынэ 13 Мөдтэ СПТУ—58 мөл.
солк., спорткнай интернат-оолтоа—100 мөл солк.,
Бахса. —Алабар төбөйлөктөрөд. дьаһалалара—13-
түү мөл. солк. о.д.а. буолаллар. Бу тарилталар-
турбеник аагсалтаа эрчиллэр.

Бикр турмах боюнчуролдунан жинди астафилна буулар, бараста толус-ыйынан 1327 тонна килхат астафил, буулаа 102,12 буурынан толоролулна, бууларыккына тоннастахха, 21 тонна килхат ар-дук а тахна, бууочна, оворолунур 1487 буурынан туоал, буулааны тахкыат килхатаннаа 7 тонна атыыллнх. Бу үлүс Чуралчытаады бонзарина (с-биакксий Номгородов С. С.) салайар киллективна ири-дахси үлүлүлүл.

Атын ташып башкуруусуут—бурдук калкыта. Машаха эпизитизиретиг; Прядательство алаагындикан «Холбоо» бырабыллыккыта буулар. Харкы, төлөм-жөтөн, бурдук калкыта олус былаарда. Улпогреб-чонк мам биньш 21 түдүгөр «Холбоо» кытта дуо-ласар түзүрөнтө. энто 1800 тонна бурдук, 75 тон-на куруппатчан ошонуктар калаллара былаарылды-быта. Билемкин түдүгүчкн үү дүдүгүчк 188 тонна бастаны сартава бурдук калкыта, аны дуанан Аллараа Бөртөзкк 400-чкн тонна бурдук бу, күжүргөт кэла-рыл калкытабит, ошон ордуга тэмйр, етобунак кэла-ры кууүүлөб. Барыта 40. тонна куруппатчан ошо-луктар калкыта.

Общественный альянс «Маяк» готовит к выпуску альбом «Маяк» 1995 года. В альбоме будут представлены материалы о жизни и творчестве Маяковского. В альбоме будут представлены материалы о жизни и творчестве Маяковского. В альбоме будут представлены материалы о жизни и творчестве Маяковского.

Потребкооперациял сайн союзын тахисынта ари-
нах ын буудал, бичигийн «Холбоо» үрдүгэм бу до-
кументуу таратгын барах. Бичигбарвар 1988 саяг бас-
ткын хварталыгтар мчыталамлар, потребкооперацин
систематыгтар улахан уларйынылар тахсары ту
галаа.

Г. ПЛАТОНОВ

Защиты-беспоряд. беспоряд. беспоряд. беспоряд.

ВРАЧТАР БИРИНЭЭДЭЛЭРЭ ҮЛЭЛИЙР

Хангаас улуушугар «Хөгжүгү сир сүмүрө» программа чарчатынан Марцинковской аатынан институт уонна Москва кыиническэй бахсиналарын ырачтарык биригээдэтигээн үлэтик сыгыар. Сүтүк соруа - обонорго атыккан Улахан дьомхо бйыаччы кочону оһорту.

Биригдэхд састагчидтай агаар, ус, газрын нийцмэлчид, тар-
уу нийлэг зэрэг паразитидтай агаар бодь. Республикын
гачимнолын нэгдмэл Россия кордорууцтэй 29
зөгүл элбэгийн бичирхмэлэй. СР сангтарай сулуус-
патын кобузэблэмнэй бу мархмэл сэрэгтэй бэйл
санагчидтайлар да улахан болонго уурууны
СНА

[illegible]

Дийду угдүхнэк сүүн уларийлмын кклархит Улуу Октябрьская социалистическая революция карыттын социализмы угурддзын номонунны тутууга дээрх буурутун калта сарга абыткабытыгар улариймы бөөг табыста.

Ага дайду Ухуу сэрингийн шинэ дадалыг, нэлэгт-
гэн дадалыг хэлхитэргэ тэрийн, бодолгоотуу, сов-
хоотарыг, утахан хаанааныстыгиларыг тэрийн сабы-
дыалыгтар бөлүөлэгтэр, кинн улаанбалар балр буол-
буттара. Кыра участактарын, кырыг сирдэртэн
дьону снир бөдир бөлүөлэгтэр түмүү буолбута, ча-
һаан дьаллар, улахан туугулар, асууоһаар, дег-
кадар, кулуутар, маһаһыннар уо.д. туугулуут-
тара.

Рынок олохтутуу түгүлөрү атындак кесирер, эдбел укулматтаах экономика саядар нөмисер ити урукку тэрнийбит бардык хаһаайыстыбаларыбыт бытарыйан кыра бааһысоя хаһаайыстыбаларыгар кубулгуйдулар. Улуу үрдүнүг барыста 170 ча бааһыкыл хаһаайыс тылта баар буолла. Хаһаайыстыба сириниң, барыс 2-3 техникалархтор. Бу техника тураритар бары кээһыкыл гэрэжтанылар. Сылга, быһа холууаң бикр гэрэжана 30 куб м мас оттуулар буоллаһыкы ити хаһаайыстыбалар анардас гэрэжтарыңир 11 тейи куб. м мас ороскуоттар. Эбичинү мас сыһыат таас чох сыһыатынааһар жыра, көрдкклар, таһкклар ороскуота пачиһык буолан даһаны, кыра хуфелыңай дар маһынан оттуккы кыстаттар.

Аны чааһыный дьһэлэрбитин аһаһ көрүүбүт. Аһаһ дас Маралхайы бөһүөлэгэр 200-тэх таһса чааһынай дьһэ бөһ. Бу дьһэлэргэ, кыччатак 30 куб. м майһанан ыһаһха, кыччатыгы 8 тыһ. куб. м майһа оттоһуоруубут. Майһа таһынан тутуубут майһа, кыраһыттан ыһаһха, соһын от куруһаттар туттар мастарбыт бултуурга туттар мөкчүүкүт аһаһтарын майһа, дурд мастары сыһын айыы хөрөллүбөһкө таһа хөөлөһлөр. Маһ 150 сый. устата үүнэн тутуу майһа буюһа ситарин, үрдүтүн 30-40 сый устата үүнөн ситһарин билдөт буюһбатахпыт. бары билдөбит. Ол сыһан баран мас доруоһаһын, үчүтэйин кэрдэ сатыыбыт. Сһн биир бары тыһнар тыһыһыһа курудук, мас аһаһ доруоһа буюһаһаһын аһа үчүтэй, чиргэл майһа төрөтөрүк үүнһһэһин билдөһтүт.

Чурапчы улуусун таштын даяын, лесотавкасын 1976 с. бррый. Онтон сылын айы ирдиклэр майы көбүрэтэн, очуот түмүгүнөн кумаадыга көстөр таллаа, куругу иккелерен турам 1680 тын. гектар таллаахпыт, мантук дингизик тыта 1043 тын. гектар. Бу кумаадыга көстөр сылтара эр. Дингиз, сылын айы уора-көстө берилтибти фондотон элбиз ирдик. таһарылыыбат буолбатах: 1986 сыл түмүгүнөн биллэрйизен, 78,4 тын. куб. м мас кэрдиликбик. мантук 38,6 тын. куб. м майа дингизикей мас. Мантук таһынан ити сыл сайын улуус территориятылар 2 баһвар түбөлтөтэ биликтэжикте. барыта 3332 гектар манжөөх сирк халпыта. ол ийиттэн тыта 2353 гектар. Сылын айы нуруат дыйы түбүлүн итиникит атыат манжөөх тыгыбтыын баһварга быдыбатабыт.

ДАГДАНЧА РЫНОК АСТА

• Бишкэглэж кэмнэ олох мүйнөөрн кыһалжаларыттан
ишээн-толдог турбакка, суусхарбакка, киникк өтүү
кэскиллээрин тутубай дэһиһээр; улаайыр дэлк тус
эмэ сүткһэлээр, олоххо киллэрүүлээр, Итинэн кини
лэр бөлөлөрүн өрө тустаныгар буудбакка, атлатори
эмэс туһалаагы охороллоро, Тэҥэрдэ махталлаа
дыһаҕа

[illegible][illegible]

АЙЫЛБАБЫТ ЧӨЛ БУОЛАРЫН ТУНУГАР

Олтуу масна 1018 гектар дэлгээн кэрдлэлтлбт, 1987 сыла Чурапчы, лесхонун үрдүнэл 68 тал, куб. м мас олтууна авчыл, 26 тал, куб. м дьыаладыайга кэрдлэлтлэхтэй. Маньыл сылын айы тыһынсичатта тахс, гентар ичинээх тыһынс кэрдэр, нининичити, саванч бьлаллннавтык үлэлээбүт, харыстаабат буол, лахпытанк, црлорбутууэр, кэнээскн ыччаппытлар тыһынс хаалларбат кутталлаахыт Улууск уонна республикага айылгы харыстабылыср туһуаннаах програмжа ыһылан олехтохтук үлэлээхпитинэ, бары ыһыстаахпытны эрэ кэлэр үбүгэ ыччттарбытгар туту эрэ хаалларыахыт бу маньылс харыһынап, бу турутууна буолуурынэ, билиикк бэрэ маспыт аны сүүрбөччэ эрэ сыл билииккн харыһыллара хаалла.

Анхдагч алданыг өмнөх хэлдэг хэлдэг таамагтай. Тийнхэн Муудайг айвч суулдм шийтгэж, кен аалар үрэх бээрэг үл талдхав. суугуууу хэтиг чарынгаа, хэптээс. жокшорон унтардаж эвз. Биллэгн кини хараста жэрв хэртэйнэтэ буулан турар. Улууска сирн жоргуу, башынагын дэлэйн жэлнн программатэ ыдлалын олохж кеслэ-бигилэр 400-чэж тектэрдаж башына сир олохул дубута. Тыаны пэрлэн, ону сэлбэх нүздүж башына нхытгыгсгар анхныг, төлө эмэ жлбэх жэлн тухата суох урухвалдэбшныг. Ол башыналарбыт бэлкнн тухата суох нхыг бүүрүнн жорн сэлдлтэр.

Итилдәрік этән туран, наныын үс суелга тохтуох
этим:

Бастатан электрэнергия көзүтүнөн салып алынып
кылаарына. Саха сиринде өткүзүлүп электрэнергия
Амурсуу убагына барып турар. Того ба
йыңгыр туура тааарыбыз кылаары? Уолу
кылаары булар, ол көзүтүнөн кылаары туу
туу кылаары ая.

Икнѣлхэн, оһорон таһарарыг сүрүн бөлхөжтөнү үүрүп, тутуу матырыяалыг өнөрүөөххэ, өнпө өлөхтөх сарыену туһаныахха. Сана промышленнөй тех. нолосиланы үөратат. көрдөөн, дыз тутуутугар солтөөх матырыяаллары өһорон таһарарыт буоллар, маһынан тутууку аһыбатан. аһылааһытгар тьып бьыаан өлбөт.

Үчүлүмүн, нйчр, туттар уу боппурдуга сыйлааайы туурар, куравныыр, территориябыт багышлар улахаа анарыгар өрүбэ, үчүгөй үрөбэ сүрөх улууспут. Бүлүмүттэн уууу баярхторыы өмнө хоту нэһиликтэртэи таарындаатын көрүктө. Онон сир инныккааа уулары (сорох сиргэ булалыбыт уу састааба үчүлэйи билиннэ) буларга, тууламарга үбүлүлүмүн көрдөрөк өнүккөс үлөлөрүөххэ.

Түүнчлэн өгтэххэ... бу савааларбын толкуударбын үлүүс дааһалтатыгар усана Нл.Тчмкк нелутатыгар М.Д. Гурбейк адырыстыбын. Үлүүс элхикл социалнай-экономическай программатын олххс киллэрингэ бу этинлэрбын онкр быһмардааччы тонч үлүннэ бууларгк быһаһытынн дадалы, хайа эрл өтгүср учуоттуургуугуар бабарабын. Отток бар даһуул, кзыһилоннэз түмк дин саһылырм?

· В. СИБЦЕВ, ЛЕСОМЫС.

терема, Иван Кычанитов, Дархл Седумов. Любоу Кириллина уулуси Аида Захарова, Хангык да чар-
таалымн атылзалчыларыттан итөөс сарамыкка
туураллырын «сөөбөнүк» деп.

Бэлэнэ түгэн сахалыы, сиэригэн аал уот оттон алтыс талы элчигээн сабаланын, Хомус дүүрүскэи шайыһын доһуууллалтай А. И. Ноголицына алдаа-бытын көннүттэн бэйэлэрин эвэрди, бабарыы тал-ларын элчигэ: «Сахаахкешопторго» генеральнай дикретра А. Е. Попов, улуус дьаһалтатын баһыныы А. А. Шадриш, Чурапчы сэлэҕиһэтиин баһыдытэи солбууааччы Н. А. Аржаков, улууставы истераннар сөбүлэтэрин председатели Л. Д. Баранников, Быкскаа кыһын лантанар СГ Ирантэлиститэи председатели солбууааччы В. А. Гажисов уонна хатрабын Г. Г. Дагдончы быһа кырыллылар.

Ити нуруу дагуу улзулсулт кишигээр чамлыгтай пурд
прын жетель Г. Г. Дагдича рыног—Б М-дээх рэ-
нок үөрүүлэхтэй ажиллаан үлэтиг савалтаа. Бу
олохторусар үмнүүлсү суохтаа болуэ лүктерисон
Григорий Григорьевичы уолна киши көргөлийн Кля-
ча Фидиороманы бичрға үлэлгэр табзаарыстар»,
үөлзөөнлөхтөүэ итинки, кишигник сөөрдөлөхтөүэр,
мөхтөйлөмдөр. Кишилар үөрүүлэрин тэбигэ үлэстөт.
Сычеглаары Нуульгури дьветиг «Айан» аксөмбля
малавчыны эбик кыргөтө.

П. СЫРОВАТСКАЯ.

Алтур сургууль гэмшээр
сэлдэв релавилли "мэвчлэлтэй"
мэддэв сөн түбөөр буулдвал
сүрүгэ мэлдээр чэхүүл
жэрдэмтэвхтэрээр шүүн
мэддэв сөн түбөөр буулдвал
сүрүгэ